

Pečujeme o své blízké - dlouhodobé ošetřovné

Od 1. ledna 2018 začne platit nová dávka ze systému nemocenského pojištění - tzv. dlouhodobé ošetřovné. Připravilo ji Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Opatření je koncipováno jako pokrytí doby, která následuje po propuštění z nemocnice např. po vážném úrazu nebo nemoci. Dlouhodobé ošetřovné zahrnuje možnost čerpání až 90 kalendářních dní pracovního volna s náhradou příjmů ve výši 60% denního vyměřovacího základu. Ze zahraničních zkušeností vyplývá, že je to právě kombinace ochrany pracovního místa a náhrady příjmů, která je pro podporu pečujících zásadní. V některých případech se ten, kdo potřebuje péči, uzdraví, v jiných bude třeba se o něj starat i nadále a rodina se musí rozhodnout, jak tuto péči zajistí. Dlouhodobé ošetřovné poskytne prostor i pro to, aby se rodina mohla na takovou alternativu připravit a například požádat o příspěvek na péči.

Nová dávka bude poskytována nemocensky pojištěné osobě, tedy zaměstnanci, nebo osobě samostatně výdělečně činně, která nemůže vykonávat činnost z důvodu péče o osobu, která ji vyžaduje, v domácím prostředí. V návrhu zákona je také vymezen poměrně široký okruh oprávněných osob, kterým při splnění stanovených podmínek může nárok na tuto dávku vzniknout. Hlavním důvodem pro stanovení tak širokého okruhu osob je umožnit dané rodině se co nejvíce svobodně rozhodnout o tom, kdo z rodiny a jak se bude o opečovávaného starat. K možnosti zabezpečit péči v rámci rodiny má přispět též možnost střídání v poskytování péče s jiným členem rodiny. Tato úprava podporuje nejen pečující osoby samotné, ale i posilování mezigeneračních vazeb v rámci rodiny. Domácí péče o nemohoucí jako taková pak výrazně přispívá ke kvalitě života osob, o které se rodina stará.

V zákoníku práce se v souvislosti s dlouhodobým ošetřovným zaměstnavateli stanoví povinnost omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci po dobu poskytování dlouhodobé péče a povinnost zařadit zaměstnance po skončení poskytování této péče na jeho původní práci a pracoviště. V době poskytování dlouhodobé péče zaměstnanci nesmí být dána výpověď a doba poskytování dlouhodobého ošetřovného se pro účely dovolené navrhuje posuzovat jako výkon práce.

Novela zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, které tuto dávku zavádějí, byla 8. února 2017 schválena vládou ČR.

Nejčastější otázky a odpovědi:

1) Za jakých podmínek budu moci o dlouhodobé ošetřovné žádat?

Nárok na dlouhodobé ošetřovné (dávku po dobu péče) bude mít pojištěnec nemocenského pojištění, který z důvodu péče o osobu vyžadující poskytování dlouhodobé ošetřovatelské péče v domácím prostředí nemůže vykonávat své zaměstnání, jde-li o zaměstnance, nebo nemůže vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou.

2) Po jakou dobu bude možné pečovat o blízkou/závislou osobu?

Nárok na dlouhodobé ošetřovné bude mít pečující osoba po dobu až 3 měsíců v témže případě ošetřování.

3) Kdo bude rozhodovat o tom, že je třeba celodenně pečovat?

O potřebě celodenní péče bude rozhodovat ošetřující lékař lůžkového zařízení. Nárok na dlouhodobé ošetřovné bude vznikat v případě, trvala-li hospitalizace osoby závislé na péči alespoň 7 dní, a bude-li zdravotní stav této osoby vyžadovat péči delší než 30 kalendářních dnů.

4) Jaké doklady budou pro žádost o dlouhodobé ošetřovné potřebné a komu je pečující osoba doloží?

Na předepsaném tiskopise bude třeba doložit vyplněnou žádost potvrzenou ošetřujícím lékařem lůžkového zařízení a zároveň i podpisem ošetřované osoby. Ošetřovaná osoba tímto dá souhlas, že o ní bude pečováno osobou žádající o dlouhodobé ošetřovné. Tato žádost se bude odesílat na okresní pracoviště České správy sociálního zabezpečení podle místa trvalého bydliště žadatele.

5) Bude zaměstnavatel povinen mě po dobu péče uvolnit?

Ano. Ochrana pracovního místa po dobu čerpání dlouhodobého ošetřovného bude odpovídat ochraně zaměstnance v případě krátkodobé pracovní neschopnosti.

6) Mohu čerpat při péči nějakou jinou dávku?

Nárok na peněžitou pomoc v mateřství má přednost před nárokem na dlouhodobé ošetřovné. Pokud ošetřující osoba, která nevykonává výdělečnou činnost ve zkráceném pracovním úvazku, bude poskytovat ošetřovatelskou péči i v době uznání pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování (péče) o jinou osobu, má dlouhodobé ošetřovné přednost před nemocenským a ošetřovným. Na dávky státní sociální podpory, dávky pěstounské péče, pomoc v hmotné nouzi a další, nemá dlouhodobé ošetřovné vliv.

7) Co je nutné udělat, když potřeba péče pomine?

Pokud potřeba ošetřování pominula, rozhodne ošetřující lékař o ukončení potřeby ošetřovatelské péče. Toto rozhodnutí se bude odesílat na okresní pracoviště České správy sociálního zabezpečení podle místa trvalého bydliště žadatele. Zaměstnanec oznámí tuto skutečnost svému zaměstnavateli a nastupuje zpět na své pracovní místo.

8) Bude možné se při pečování střídat s nějakým jiným z rodiny?

Ano. V průběhu tří měsíců dlouhodobého ošetřovného bude možné se střídat v péči bez omezení, avšak vždy pouze po celých dnech. Nebude možné se tedy vystřídat v rámci jednoho dne. Za dobu, po kterou nebude osoba, které je poskytováno dlouhodobé ošetřovné, pečovat o osobu vyžadující dlouhodobou péči (např. v případě hospitalizace ošetřované osoby), jí však ošetřovné nenáleží.

Autor: MPSV

Poslední aktualizace: 24.10.2017